

Artonde internationella olympiaden i lingvistik

Ventspils (Lettland), 19–23 juli 2021

Lösningar till uppgifterna i den individuella tävlingen

Uppgift nr 1.

- ena 1, wija 2, wido 3, wi 4, idibi 5, benomi 6, waroewo 8, ije 9
- rati 10, mepina 20, joka rati 30, mepija 40, rati beo 50, moeto 60
- α -ma $10\beta = 10\beta + \alpha$ ($1 \leq \alpha \leq 9$, $1 \leq \beta \leq 5$)
- ije $10(\beta + 1) = ijema$ 10β ($1 \leq \beta \leq 5$)
- γ daemita moeto = $60 + \gamma$ ($1 \leq \gamma \leq 59$)
- moeto δ [ma γ ka $(\delta + 1)$] = 60δ [+ γ] ($1 \leq \gamma \leq 59$, $2 \leq \delta \leq 5$)

- (a) moeto waroewo 480
 ijema joka rati 39
 moeto wido ma benomi ka wi 186

- (b) 1 ena
 19 ijema rati = ije mepina
 26 benomima mepina
 104 wima mepija daemita moeto
 292 moeto wi ma wijama rati beo ka idibi

Uppgift nr 2.

- -ya kollektivitet: homa- ‘enbärsblad (sg.)’ + -ya → homa-ya- ‘enbärsgren’
- N:-N (N = substantiv):
 ha- ‘blad (pl.)’ + k’yawe ‘vatten’ → ha:-k’yawe ‘te’
- N:-A (A = adjektiv):
 mu- ‘bröd’ + chikwa ‘söt’ → mu:-chikwa ‘chokladstång’

	singular	plural, ämne
enstavig stam	-’le	-we
flerstavig stam	-nne	-:we

- (a) 1. mo:chikwa datda:we — I. persikoträd (pl.)
 2. haya:we — G. bokstavligen högar av blad (i verkligheten planterade åkrar)
 3. doko:ko mo’le — H. kycklingägg (sg.)
 4. ma:chikwa — C. socker
 5. mu:chikwa — J. chokladstång
 6. mulonne, mu’le — D. brödlimpa
 7. mowe — E. pärlor
 8. ha:k’yawe — B. te
 9. doko:ko shiwe — A. kycklingkött
 10. mo:chikwa mulo:chikwa — F. persikotårta

- (b) 11. **ade muwe** — O. *blodproppar*
 12. **beyanne** — P. *gräsfält (sg.)*
 13. **homa:we** — M. *enbärsblad (pl.)*
 14. **ma:k'yawe** — N. *saltvatten*
 15. **ma:k'ose** — S. *salt*
 16. **ma'le** — K. *korn (sg.)*
 17. **homayanne** — R. *enbärsgren*
 18. **mi'le** — L. *majskolv*
 19. **ade k'yawe** — Q. *blod*
- (c) 20. **be'le** — *grässtrå*
 21. **chikwa** — *söt*
 22. **datdanne** — *träd (sg.)*
 23. **ade = ade k'yawe** — *blod*
 24. **mulo:we** — *bröd*
 25. **hawe** — *blad (pl.)*
- (d) 26. *salthaltig* — **k'ose**
 27. *enbärsblad (sg.)* — **homanne**
 28. *köttbit* — **shi'le**
 29. *vatten* — **k'yawe**
 30. *majs* — **miwe**
 31. *gräsfält (pl.)* — **beya:we**
- (e) *saltsjö.*

Uppgift nr 3.

- Ordföljd:
  - V(O)S (V = verb; O = objekt; S = subjekt)
  - QVX (Q = frågande element)
  - (*vilken* | Qt)N(D)(A) (Qt = kvantitet, N = substantiv, D = demonstrativa pronomen, A = adjektiv)
- verb:
  - **le-** preteritum
  - **bi-** presens
  - **-si** subjekt = plural (**-gisi-si** > **-gisesi**)
- substantiv:

	singular	plural
<i>man</i>	tau	tauwau
<i>barn</i>	gwadi	gugwadi
<i>hövding</i>	guyau	gweguyau
<i>gamla kvinna</i>	numwaya	nunumwaya
~	singular = plural	
- klass (Cl):
  - män: **te-** (före Qt); **to-**
  - kvinnor/djur: **na-**
  - barn: **gudi-**
  - kanoter: **ke-**
  - saker (till exempel stenar): **kwe-**
- demonstrativa pronomen: **(a-)ma-Cl(-si)(-we)-na**, **ma-to-** > **mto-**, **ma-na-** > **mina-**
- kvantitet: Cl-**vila** *hur manga?*, Cl-**tala** 1, Cl-**yu** 2, Cl-**vasi** 4

- (a) 14. **Navila vivila biyamata tomwaya mtona?**
Hur många kvinnor kommer den här gamla mannen att ta hand om?
15. **Bikamkwamsi kweyu vivila minasina.**
De här kvinnorna kommer att äta två saker.
16. **Amagudina gwadi lekota?**
Vilket barn anlände?
17. **Tevila tauwau bigisesi gugwadi gudigasisi?**
Hur många män kommer att se de vilda barnen?;
Hur många män kommer de vilda barnen att se?
18. **Legisesi ketala waga vivila minasiwena.**
De där kvinnorna såg en kanot.
- (b) 19. *Hur många kanoter såg de där gamla kvinnorna?*
Kevila waga legisesi nunumwaya minasiwena?
20. *De här fyra vita männen kommer att ta hand om det här kloka barnet.*
Biyamatasi gwadi magudina gudikabitam tevasi dimdim mtosina.
21. *Hur många barn kommer att äta de här grisarna?*
Gudivila gugwadi bikamkwamsi bunukwa minasina?
22. *Vilken kvinna fångade de där vackra fiskarna?*
Aminana vivila lebani yena minasiwena namanabweta?
23. *Två vilda hundar såg den där gamla mannen.*
Legisesi tomwaya mtowena nayu ka'ukwa nagasisi.

Uppgift nr 4. tV- före CV₀:

	C = y	C ∉ {b, m, w, y}		C ∈ {b, m, w}
		V ₀ ∈ {e, ε, i, I}	V ₀ ∈ {o, o, u, u, a}	
V ₀ ∈ {e, i, o, u}		V = i		V = u
V ₀ ∈ {ε, o, I, u, a}		V = I		V = o

• $\tilde{V} \leftrightarrow \tilde{V}_0$

• $C\tilde{V}_0 > t\tilde{V}-C\tilde{V}_0$; $C\tilde{V}_0 > t\tilde{V}-C\tilde{V}_0$; $C\tilde{V}_0 > t\tilde{V}-C\tilde{V}_0$

• $N-CV_0$ ($N \in \{m, n, j, \eta\}$) $>$ $n-tV-CV_0$

(a) $\acute{t}\acute{i}\acute{m}\acute{i}\acute{t}\acute{i}\acute{n}\acute{i}$ (* $\acute{t}\acute{u}\acute{m}\acute{i}\acute{t}\acute{i}\acute{n}\acute{i}$)

- (b)
1. rôtô — tórótótò
  2. rèwǒ — tìrètǒwǒ
  3. bíkó — túbitúkó
  4. jýé rìyǎ — ñtíyé tìrìtìyǎ
  5. bék^wǒ — tóbétók^wǒ
  6. ríyòrò — tìrìtìyòtùrò
  7. h^wògà — tòh^wòtògà

Uppgift nr 5. Verbstruktur:

subjekt		tempus	(objekt-)	rot	(-subjekt)
$\emptyset$ - $\left[\begin{array}{l} 1 \text{ person sing} \\ 3 \text{ person sing}_{\text{futurum}} \end{array} \right.$	$\left. \begin{array}{l} \mathbf{my}^{\text{C}} \\ \mathbf{p}^{\text{V}} \end{array} \right\}$	$\left. \begin{array}{l} \mathbf{ik}^{\text{C}} \\ \emptyset^{\text{V}} \end{array} \right\}$	$\left. \begin{array}{l} \mathbf{ik}^{\text{C}} \\ \mathbf{a}^{\text{C}} \\ \mathbf{i}^{\text{C}} \\ \mathbf{my}^{\text{C}} \\ \mathbf{aha}^{\text{C}} \\ \mathbf{si}^{\text{C}} \end{array} \right\}$		$\mathbf{-naha}^{\text{C}}$
$\left. \begin{array}{l} \mathbf{ni}^{\text{C}} \\ \mathbf{z}^{\text{V}} \end{array} \right\}$		$\left. \begin{array}{l} \mathbf{ni}^{\text{C}} \\ \mathbf{z}^{\text{V}} \end{array} \right\}$	3 person sing _{preteritum}		

$\emptyset$ -**p-ik-** = 3 person sing_{futurum}:1 person sing (inte *1 person sing_{futurum}:1 person sing)
^C = före en konsonant, ^V = före en vokal

- (a) **aharapyryk**   *jag kramade dig*
mymyboro   *han biter oss (inte ??jag biter oss)*
uru   *jag sov*
tsiksiwynaha   *vi skar upp dem*
ikwak   *jag jagade*
ziksi   *han åkte*

- (b) *vi faller*   **tsimynarahanaha**
jag badade   **ikmoro**
du bet oss   **tsikmyboro**
 $\left[\begin{array}{l} \text{jag väntar på dem} \\ \text{han väntar på dem} \end{array} \right.$ **mysipery**
 $\left[\begin{array}{l} \text{jag kramar er} \\ \text{han kramar er} \end{array} \right.$ **pahaharapyryk**
du åker   **tsipiksi**
jag dödade det   **ibeze**